

США могли б "задушити" Росію. Чому вони цього не роблять?

Читати на руському

США могли б "задушити" Росію. Чому вони цього не роблять?

Америка здатна створити у Росії повноцінну економічну кризу, проте не бачить у цьому необхідності, вважає професор Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі Олег Цихої.

Про те, що санкції поки що виявилися неефективними, і свідчить зростання російської економіки та стабільно високі доходи від експорту нафти. Грошей на війну не тільки не поменшало — витрати на оборону та безпеку на рекордно високих рівнях, озброєння та запчастини для нього продовжують імпортувати.

Однак за наявності бажання та політичної волі США можуть завдати економіці Росії серйозного удару. Для цього у них не один, а аж три способи.

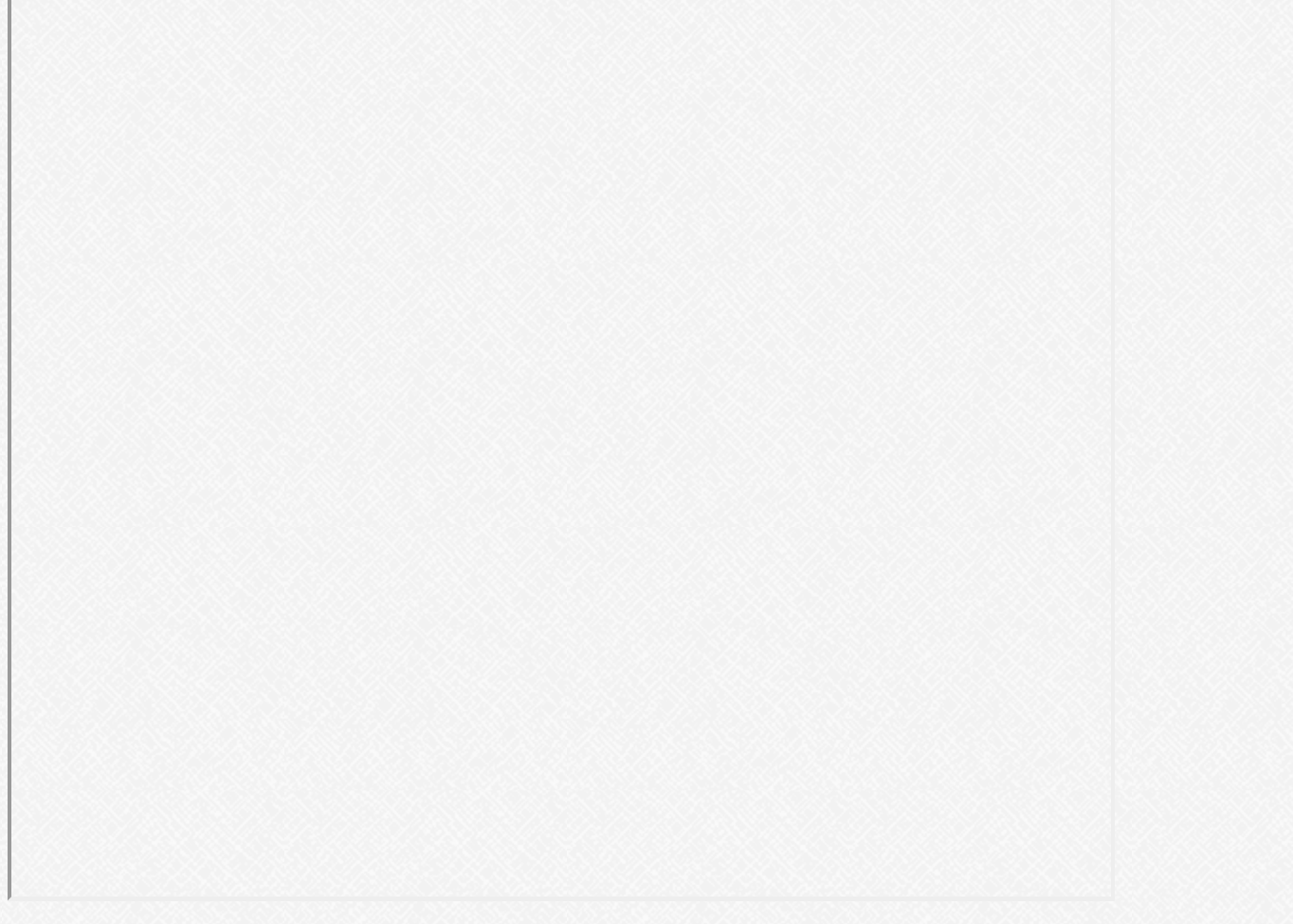
Більше нафти

Доходи від продажу нафти забезпечують значну частину надходжень бюджету та валові внутрішні виробництва Росії, попри санкції. І поки російська нафта продається недешевше за 60 доларів за барель, у країні-агресора залишаться гроші на ведення війни. Якщо ціни все ж таки опустяться нижче, то війну складно фінансуватиме вже в 2024–2025 роках.

Істотно опустити світову ціну нафти США могли б, навіть не вдаючись до санкцій. І тому досить збільшити виробництво нафти у країні. США — найбільший виробник нафти у світі. При цьому більшість йде на домашнє споживання, а менша — на експорт. Як у такому разі виходить, що ОПЕК, як і раніше, має таку владу на світовому ринку нафти? Чому США не диктують своїх умов?

Адже у відповідь на будь-яке скорочення видобутку країнами ОПЕК вони можуть розконсервувати видобуток сланцевої нафти. На неї в 2022 році припало 66% всього видобутку в США (7,8 з 11,9 млн. барелів на день). 2023 року американські компанії збільшили видобуток ще на мільйон барелів (до 12,9 млн). Управління енергетичної інформації (EIA) США очікує, що видобуток зросте на 300 тис. барелів на день цього року та на 200 тис. наступного. У аналітиків сміливіші прогнози, у 2024 році видобуток може зрости на 500 тис. барелів.

Але американські компанії могли б виробляти набагато більше нафти — не 13 млн. барелів на день, а, наприклад, 15 мільйонів.

Зростання видобутку стимулювали високі ціни — у 2022 році вони були \$101 за барель Brent, а у 2023 році — \$83, зокрема завдяки збільшенню пропозиції США та всперечи скороченню видобутку країнами ОПЕК+. Також США у вересні 2023 року стали чистим експортером нафти та нафтопродуктів — до цього експорт перевищував імпорט цілий місяць лише 1940 року.

Президент Джо Байден, незважаючи на домінуючий зелений порядок денний, все ж таки закликав нафтові компанії збільшити виробництво і сівалив великий проект буріння на Алясці. Коли після російського вторгнення в Україну ціни на нафту перевищили \$100 за барель, найбільші гравці Exxon і Chevron вирішили не збільшувати видобуток значно, побоюючись обвалу цін. Проте до кінця 2022 року кілька дрібніших компаній та сотні приватних фірм почали нарощувати видобуток. Такими темпами досягти рівня 15 млн барелів на день США зможуть років через п'ять, за прогнозами експертів.

Щоб зростання видобутку було ще масштабнішим, американська адміністрація могла б гарантувати компаніям рентабельність. Наприклад, пообіцяти, що навіть за обвалу світових цін внутрішній для них не впаде ніжше за \$80 за барель протягом року. Тоді приріст був би набагато більшим, ніж будь-які флуктуації виробництва нафти в Саудівській Аравії. Таким чином США могли б не тільки упустити світові ціни на нафту, скоротивши доходи Росії, а й забрати велику частку світового ринку. Це загалом можливо.

Більше снарядів

Також США можуть легко вирішити проблему нестачі снарядів для постачання України. За даними дослідницької групи Кільського інституту, з початку вторгнення Росії в Україну США та їхні союзники відправили їй безприпасів, ракет і танків на суму близько 100 млрд доларів. Однак цього замало.

HIMARS стали серйозною проблемою для російської армії. ФОТО: HANNIBAL HANSCHKE / EPA / SCANPIX / LETA

Для збільшення виробництва необхідного озброєння влада США може використовувати спеціальний закон Defense Production Act (передбачений для випадків, коли йде війна, в якій США так чи інакше беруть участь), що дозволяє субсидувати фірми, які виробляють озброєння.

США є куди збільшувати свої військові витрати. У 2022 році вони склали 3,1% ВВП, що близько до найнижчого рівня за часів Другої світової війни. Навіть якщо ви додасте до цього 106 млрд доларів, які президент Байден запросив як допомогу для України, Ізраїлю та Тайваню, то загальна сума буде близько 3,6% ВВП. Для порівняння, це значно менше 4,6% витрачених на піку війни в Іраку та Афганістані у 2010 році, не кажучи вже про 8,9% у 1968 році, під час В'єтнамської війни.

С Defense Production Act США могли б збільшити виробництво військової продукції в десятки разів. Цього не сталося — ресурси держави не були використані, щоб збільшити військовоє провадження, що затягує війну в Україні та пов'язані з нею втрати.

Як пояснює політолог Кирило Рогов, якщо зробити снарядів у 10 разів більше, ніж потрібно, тоді війни не буде. Але в цьому випадку снаряди нікому не потрібні. А якщо зробити снарядів майже стільки, скільки потрібно, то природно виникають такі актори, як Путін, які хочуть перевірити Захід на міцність.

Якщо треті країни втручаються в конфлікт, вони повинні робити це дуже рішуче і надавати значну підтримку, показало дослідження економістів школи менеджменту ім. Келлога. Тобто швидко та різко зміцнивши міць України та переконавшись, що Росія знає про це. Інакше це призведе лише до безглузлого затягування війни.

Ярлик терориста

Природно і заслужено було б визнати Росію країною — спонсором тероризму (зараз таких країн чотири: Іран, КНДР, Куба і Сирія). Цей статус передбачає обмеження на допомогу від США, заборону експорту та продажу продукції оборонної промисловості, контроль над експортом товарів подвійного призначення, а також автоматично виключають країну з міжнародної фінансової системи. Наслідки будуть і для кожного уряду, який братиме участь у торгівлі озброєнням із Росією, ім загрожують вторинні санкції. Для американських компаній практично будь-які угоди з Росією стануть ризикованими.

ФОТО: BORIS ROESSLER / DPA / SCANPIX / LETA

Окрім того, такий статус позбавляє країну імунітету. Тобто, суди США зможуть розглядати позови проти Росії. І тоді особи, визнані постраждалими від її терористичних дій, зможуть отримувати фінансові компенсації, зокрема із заморожених російських активів.

Це серйозно ускладнило б всю торгівлю з Росією, у тому числі експорт російських товарів та імпорט чіпів, які використовуються в озброєнні в обхід санкцій. Міжнародна торгівля була б зведена до бартеру нафти на споживчі товари через країни-посередники, як це було за часів Радянського Союзу.

Рішення приймає Держдепартамент, але поки що немає жодних ознак, що Ентоні Блінкен розглядає таку можливість. Хоча Україна з квітня 2022 року домагається цього і низка політиків у США підтримують цю ідею. Наприклад, речник прес-служби представників Конгресу Ненсі Пелосі. Президент Байден відкриває дав зрозуміти, що не вважає за потрібне оголошувати Росію країною-терористом. У вересні 2022 року на прес-конференції його прямо запитали, чи треба надати Росії цей статус. І він відповів "ні", але не дав пояснень.

Чому вони цього не роблять

У кожного з цих методів є свої витрати.

Різке зростання нафтовидобутку поки що не розглядається з двох причин. США не люблять сидіти на чужій території у функціонування ринкових механізмів і намагаються уникати цього будь-якими засобами.

Крім того, адміністрація Байдена не хоче уповільнювати зелений перехід, тобто поступова відмова від викопного палива на користь відновлюваних джерел енергії (ВІЕ). Для зеленого переходу дорога нафта — на допомогу, оскільки, скорочуючи витрати, споживачі прагнуть від неї відмовитися на користь ВІЕ, що субсидуються. Тому дії ОПЕК+, які призводять до високих цін на нафту, влада США розглядає як благо.

Для американських демократичних політиків, очевидно, зелений порядок денний — більший пріоритет, ніж зниження прибутків Росії від нафти. Для тих, хто стежить за війною в Україні, це може здатися неправильно розставленими пріоритетами. Але якщо дивитися з погляду Америки, то ця війна — регіональний конфлікт, який розгортається досить далеко від США. Тоді як зелений перехід є центральною глобальною проблемою цього десятиліття.

Якби чиновники радилися з економістами, ті сказали б, що добре, коли є низькі ціни на нафту виробників та високі ціни для споживачів. Тобто потрібні суттєві податки на використання вуглеводнів, які б розділили ціни виробника і споживача. І тоді стимули для зального виробу будуть від податків, а не високих цін на нафту. Але, маючи, що в Америці запровадять 300% податок на паливо чи бензинові автомобілі, як у деяких європейських країнах.

Щодо виробництва озброєння, то воно затримується не лише через недостатнє фінансування, а й через брак потужностей, які США не форсують до запуску. Навіть план із подовення виробництва протитанкових ракет Javelin з цієї причини довелоса перенести з 2024 року, як спочатку планувалось, на 2026 рік.

Цей стримувальний фактор США намагаються подолати, перенісши виробництво до інших країн. Так, планується, що польські компанії робитимуть розроблені в США ракети Javelin, а німецькі компанії — вироблятимуть деталі для реактивного винищувача Lockheed Martin F-35 та нову ракетну установку.

Проти визнання Росії спонсором тероризму влітку 2022 року виступив Держдепартамент через побоювання за зернову угоду, за даними Politico. Основна причина — США не хочуть, щоб 5,5 млн. барелів на день російської нафти зникли зі світового ринку і призвели до значного зростання світових цін на нафту. Ймовірно, запровадження цього критичного заходу залишено на випадок суттєвої ескалації російської агресії за межі України.

Головна причина, чому не прийняти жодного з трьох варіантів — американських політиків, як і громадянськсть, не дуже хвилює Путін. Вони не дуже бояться його. Можливо, вони думають, що Путін вже досить обмежений і нешкодженний цією війною, яка триватиме ще кілька років. І це для США не схоже на катастрофу.

Якщо порівнювати ставлення у США до загрози з боку Росії із загрозою від, наприклад, Китаю, то це різниця на кілька порядків, оскільки до протистояння з Китаєм в американському суспільстві ставляться з повною серйозністю, на відміну від протистояння з Путіним. Можливо, це короткозора думка.

Усі перелічені заходи є цілком реальними варіантами, які точно мали б бути включені до плану США, якщо все це відбувалося за часів холодної війни. Цікаво, що було б, якщо зараз президентом США був Рональд Рейган, котрий оголосив Радянський Союз імперією зла напередодні його розпаду? Можливо, один із сьогоденних кандидатів від республіканців Міккі Хейлі стане таким президентом.

Автор: Олег Цихої (професор Каліфорнійського університету в Лос-Анджелесі)

Джерело: «Важливі історії»

Теги: Путін, Путін, Нансі Пелосі, Беневале Том, Лейтенант Беневале, закон Defense Production Act, Нейт, нафта, ОПЕК, Війна, Віна, Ірина Олександрівна, Джо Байден, Байден Діанет, Байден Діанет, США, Росія, Росія

Софія Ковальчук
РЕДАКТОРКА СТРІЧКИ НОВИНИ

22 січня 2024 г., 16:04 Переглядів: 2962 Коментарі: 2

Роздрукувати Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus